

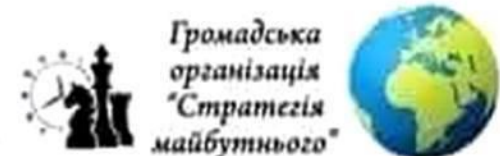
Узагальнені результати проведених
глибинних інтерв'ю з представниками
ТПП, митними брокерами та митними
декларантами
«Міжнародна торгівля в умовах війни»
в рамках конкурсу грантів для
громадських організацій «НАШ
КОРДОН в умовах російської агресії
проти України»

ПРОЕКТ ФІНАНСУЄТЬСЯ ЄВРОПЕЙСЬКИМ СОЮЗОМ

ІНСТИТУТ
ЕКОНОМІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
ТА ПОЛІТИЧНИХ КОНСУЛЬТАЦІЙ

ГЛИБИННІ ІНТЕРВ'Ю З ПРЕДСТАВНИКАМИ МИТНО-БРОКЕРСЬКОЇ СПІЛЬНОТИ

Глибинні інтерв'ю проводиться партнерами Інституту економічних досліджень та політичних консультацій (ІЕД) у рамках реалізації проекту ІЕД Громадська ініціатива "За прозору та чесну митницю", що фінансується Європейським Союзом, співфінансується МФ "Відродження" та AtlasNetwork.

Метою дослідження є постійний моніторинг (оцінка поточного стану та зміни) задоволеності представниками бізнесу умовами та якістю державних послуг, отриманих ними від Державної митної служби України при здійсненні експортно-імпортних операцій..

Глибинні інтерв'ю проводились з 7 респондентами, з них 5 є представниками митних брокерів, що здійснюють більшу частину своєї діяльності в межах Дніпровської митниці Держмитслужби України та двоє митних декларантів підприємство яких розташовано в Дніпропетровській області. Підприємства що обслуговуються митними брокерами здійснюють широкий спектр економічної діяльності. В рамках проведених глибинних інтерв'ю нас цікавила їх експортно-імпортна діяльність. Вона досить широка від експортно-імпортних операцій з переміщення товарів та технологій сільського виробництва до тих же операцій в в деревообробному секторі та виробництві меблів, а також продуктів широкого вжитку.

ГЛИБИННІ ІНТЕРВ'Ю З ПРЕДСТАВНИКАМИ МИТНО-БРОКЕРСЬКОЇ СПІЛЬНОТИ

Більшість респондентів відмітили сталість експортної складової протягом останніх двох місяців. Лише 3 з 7 опитаних відмітили не значне скорочення експорту товарів, це стосувалось продуктів агропромислового комплексу та пов'язано з ускладненням логістики, а також заборон , що ввели деякі країни європейського союзу.

Скорочення експорту стосувалось країн: Польща, Угорщина, Румунія, Словаччина. Польщу відзначають як країну, що зробила транзит товарів своєю територією досить складним.

Нових напрямів експорту власної продукції клієнтів опитаних представників митних брокерів не названо.

До проблем, що заважають здійсненню експорту товарів майже всі опитувані віднесли великі черги на кордоні, складність фрахтування специфічних транспортних засобів, небажання перевізників застосовувати новітні технології, що поширюються в європейських країнах, складність проведення перестраховання ризиків. Частина респондентів відмітили інші бюрократичні формальності країн ЄС та встановлення квот та інших обмежень на готову продукцію.

МОЖЛИВІ ШЛЯХИ ПОДОЛАННЯ ВКАЗАНИХ ПРОБЛЕМ

Збільшити пропускну здатність кордону, введення державних програм підтримки експортоорієнтованих підприємств. Щодо збільшення пропускну здатності кордону, то комплекс заходів досить широкий: від відкриття нових пунктів пропуску і організації спільного контролю у вже існуючих, до чіткого дотримання законодавства в питаннях митної справи та не створення штучних перепон для експорту, а також підтримання транспортної інфраструктури у стані, що дозволяє її безпечну та якісну експлуатацію.

ГЛИБИННІ ІНТЕРВ'Ю З ПРЕДСТАВНИКАМИ МИТНО-БРОКЕРСЬКОЇ СПІЛЬНОТИ

Які проблеми під час здійснення імпорتنих операцій з'явилися протягом попередніх двох місяців?

Опитані респонденти не змогли виділити проблеми, що виникли протягом саме останніх двох місяців, а скористались нагодою наголосити на невирішених раніше проблемних питаннях, що мають досить довгу історію.

Системне підвищення митної вартості без можливості апеляції та розгляду оригіналів документів, включаючи прямі контракти, біржові довідки, рахунки фактури, податкові документи країни в якій розташоване підприємство що здійснює поставку продукції та інші документи що підтверджують митну вартість в досудовому розгляді. Судовий розгляд досить тривалий і гроші вимиваються з обігу залишаючись на рахунку митниці, повернення займає мінімум пів року. Рішення суду дійсне, за практикою митниці, тільки на одну поставку і не може бути прийнятим до уваги навіть в межах одного зовнішньоекономічного договору, що передбачає декілька поставок. Збільшення кількості доглядів, залучення до доглядів представників відділів по боротьбі з контрабандою та порушення митних правил, та слідчих органів ДБР, останні в своїй діяльності не підпорядковуються митному кодексу та не дотримуються строків проведення митного оформлення. За відсутності ризиків, інспектори для відведення від себе можливої уваги контролюючих органів самотужки генерують ризики та проводять необов'язкові огляди часто з 100 відсотковим вивантаженням товарів та інші митні формальності.

Шляхи вирішення названих проблем

Дотримуватись
законодавства України та міжнародних
договорів з питань митної справи

ГЛИБИННІ ІНТЕРВ'Ю З ПРЕДСТАВНИКАМИ МИТНО-БРОКЕРСЬКОЇ СПІЛЬНОТИ

В питанні щодо наскільки оперативно працівники митниці реагували на нові умови ведення експортно-імпортних операцій. Більшість опитаних прийшло до думки що реакція відбувається із затримкою, реакцію неможливо передбачити бо керуються внутрішніми листами, які не публікуються для широкого загалу. Держмитслужба працює сама на себе, без врахування інтересів бізнесу. Розпорядження Кабміну не виконуються до того часу, поки не з'являться внутрішні накази або роз'яснення. Постійна перестрашування та узгодження позицій з центральним апаратом або керівництвом митниці, що в свою чергу призводить до збільшення часу знаходження під митним контролем.

Проблемні питання введення діяльності

Не дотримання часових нормативів митного контролю та оформлення товарів та транспортних засобів

Заблоковане внесення змін до реєстру об'єктів прав інтелектуальної власності, що призводить до необхідності направляти листів щодо торгівельних марок, корисних моделей тощо.

Не відповідність Кодів УКТЗЕД в європейському та українському митному просторі.

Не сприйняття документів, що підтверджують митну вартість товарів.

Не сприйняття документів, що підтверджують законність застосування преференцій.

Залучення посадових осіб інших відділів, або інших силових структур не з метою виявлення контрабанди та порушення митних правил, а для відведення від інспектора підозр у лояльності до суб'єктів ЗЕД.

.

Шляхи вирішення названих проблем

Дотримуватись
законодавства України та міжнародних
договорів з питань митної справи.

ФОКУС-ГРУПА З ПРЕДСТАВНИКАМИ МИТНО-БРОКЕРСЬКОЇ СПІЛЬНОТИ

Якість комунікацій посадових осіб митних органів з представниками бізнесу характеризується як: вислуховують, проводять робочі зустрічі, спільні наради, але реакція лише для того, щоб було зафіксовано, що захід проведено, або відповідь надано. Без прийняття рішення в Києві будь-які дії на місцях малоймовірні, а інформація на центр передається тільки, якщо є загроза розголосу або втручання закордонних партнерів торгівельних палат, або зриву контрактів в галузі оборони..

Респонденти не змогли назвати жодної позитивної зміни, що відбулась на митниці протягом попередніх двох місяців.

Підсумовуючи проведене дослідження можемо зазначити наступне:

Скорочення експорту продукції виявилось незначним і стосувалось впершу чергу сезонних факторів.

Розширення географії українського експорту не відбулось, підприємства працюють виконуючи раніше підписані контракти.

За останні два місяці нових проблем що істотно впливали на здійснення експортно-імпортних операцій не спостерігалось, але активізувались раніше не вирішені проблеми, та ЗЕД спільнота живе очікуванням вирішення ситуації після 7 листопада.

Держмитслужба продовжує залишатись річчю в собі і працювати паралельно з українським бізнесом, керуючись власними поглядами та завданнями посилюючи тиск на бізнес.

Дякуємо за увагу!